

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1408/25
19.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Сање Кнежевић Јојић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Франка, адвокат из Београда, Сарајевска бр. 48, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Слободан Голубовић, адвокат из Београда, Книћанинова бр. 3, ради побијања дужникових правних радњи, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 680/23 од 26.9.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.3.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 680/23 од 26.9.2024. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неосновани.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да пресуда Другог основног суда у Београду П2 689/21 од 29.6.2021. године, којом је извршена деоба имовине предлагача и утврђено да је овде тужени ББ искључиви власник стана бр. 14, на трећем спрату стамбене зграде у ..., ..., површине 87,16 м2 и гараже број ..., површине 15,25 м2 у ..., ..., нема правно дејство према тужиоцу у обиму потребном за намирење његовог потраживања према ВВ утврђеног пресудом Вишег суда у Београду П 956/16 од 21.3.2019. године у износу од 8.041.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.4.2016. године па до исплате, на име главног дуга и у износу од 406.346,48 динара на име трошкова парничног и извршног поступка, што је тужени дужан признати и трпети да тужилац у судском и извршном поступку своје потраживање може намирити продајом непокретности-стана број 14 на трећем спрату стамбене зграде у ..., ..., површине 87,16 м2 и гараже број ..., површине 15,25 м2 у ..., ... Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 375.580,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у целости, из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је доставио одговор на жалбу туженог.

Испитујући правилност побијане пресуде применом одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба туженог није основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2, тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које овај суд као другостепени, пази по службеној дужности, као ни битна повреда одредаба поступка из тачке 12 истог члана, на коју се жалбом туженог неосновано указује, с обзиром на то да је првостепени суд за своју одлуку дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, па се правилност и законитост исте могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном и извршном пресудом Вишег суда у Београду П 965/16 од 21.3.2019. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА, па је остављено на снази решење о извршењу Другог основног суда у Београду Ив. бр. 229/16 од 25.2.2016. године у делу којим је обавезана ВВ да тужиоцу АА исплати износ од 8.041.500,00 са законском затезном каматом почев од 13.4.2016. године до исплате, као и трошкове извршења у износу од 120.000,00 динара, те да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 381.000,00 динара. Досуђени износ од 8.041.500,00 динара представља накнаду за пружене адвокатске услуге коју је ВВ дужна да исплати тужиоцу за предузете радње током кривичног поступка пред Вишим судом у Београду-Посебним одељењем за организовани криминал у предмету К-По1 бр. 63/10, за период од 2006. до 2009. године. Претходно је тужилац АА поднео 22.1.2016. године Другом основном суду у Београду предлог за одређивање привремене мере, ради обезбеђења новчаног потраживања у износу од 9.985.500,00 динара, на име трошкова одбране у наведеном кривичном поступку, на основу веродостојне исправе-обрачуна о награди и накнади адвоката. Решењем Другог основног суда у Београду И бр. 147/16 од 25.1.2016. године, правоснажним дана 16.3.2016. године, одређена је привремена мера према извршном дужнику ВВ ради обезбеђења новчаног потраживања извршног повериоца АА, у износу од 9.985.500,00 динара, па је забрањено дужнику извршног дужника Републици Србији-Високом савету судства да наведени новчани износ исплати извршном дужнику ВВ по основу решења Вишег суда у Београду-Посебно одељење К-По1 бр. 63/10 од 18.9.2015. године, а извршном дужнику ВВ је забрањено да наплати потраживање у наведеном износу и да наплаћеним износом располаже. Међутим, и поред одређене привремене мере забране наплаћивања потраживања, ВВ је наплатила наведени износ на име трошкова кривичног поступка у извршном поступку, који је покренула против Републике Србије-Високог савета судства. ВВ и овде тужени ББ поднели су дана 14.5.2021. године Другом основном суду у Београду предлог за споразумни развод брака уз који су предложили споразум о деоби заједничке имовине. Пресудом Другог основног суда у Београду П2 689/21 од 29.6.2021. године, правоснажном истог дана, ставом првим изреке, разведен је брак предлагача ВВ и ББ закључен дана 14.12.1985. године у Београду, уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје Савски венац, под текућим бројем ... за 1985. годину. Ставом другим

изреке извршена је деоба имовине предлагача заједнички стечена у току трајања заједнице живота у браку, па је утврђено да је предлагач ББ искључиви власник стана бр. 14, на трећем спрату, површине 87,16 м², у ..., ..., као и гараже бр. ..., површине 15,25 м², у ..., ..., те је одређено да ће се предлагач ББ уписати као власник на наведеним непокретностима на основу ове пресуде код надлежне службе за катастар непокретности, без даљег присуства и сагласности предлагача ВВ. Ставом трећим изреке утврђено је да предлагачу ВВ припада неопредељени износ заједничке уштеђевине и драгоцености, као и потраживање према Републици Србији-Министарству правде утврђено пресудом Вишег суда у Београду П 2178/17 од 27.10.2020. године и пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1686/21 од 31.3.2021. године. Према подацима катастра непокретности, на стану бр. 14, који се налази на трећем спрату стамбене зграде у ..., ..., површине 87,16 м², на катастарској парцели бр. ... КО ..., као власник уписан је тужени ББ, са уделом 1/1. Тужилац је својству извршног повериоца дана 22.10.2021. године Другом основном суду у Београду поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе-правоснажне и извршне пресуде Вишег суда у Београду П 965/16 од 21.3.2019. године, против извршног дужника ВВ, ради наплате новчаног потраживања и то износа од 381.000,00 динара на име трошкова парничног поступка, износа од 120.000,00 динара на име трошкова извршног поступка, износа од 799.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.4.2016. године па до исплате (као део досуђеног главног дуга од 8.041.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.4.2016. године до исплате) и износ трошкова овог извршног поступка, према одмерењу суда и јавног извршитеља. Предложио је да се извршење спроведе на целокупној имовини извршног дужника и да исто спроведе јавни извршитељ ... Решењем о извршењу Другог основног суда у Београду Ии бр. 2897/21 од 26.10.2021. године, усвојен је наведени предлог за извршење и одређени су трошкови извршења у износу од 29.683,00 динара. Према потврди јавног извршитеља ... Ии бр. 3815/21 од 6.4.2023. године у току спровођења извршења одређеног решењем Другог основног суда у Београду Ии 2897/21 од 26.10.2021. године принудним путем делимично је намирен део трошкова парничног поступка у износу од 153.630,52 динара. На дан 6.4.2023. године остатак потраживања извршног повериоца обухвата износ од 799.000,00 са законском затезном каматом почев од 30.4.2016. године, па до коначне исплате, преостали део трошкова парничног поступка у износу од 227.369,48 динара, трошкове претходног извршног поступка настали пред судом у износу од 120.000,00 динара, трошкови извршног поступка настали пред судом у износу од 29.683,00 динара, трошкове извршног поступка настали пред јавним извршитељем у износу од 29.294,00 динара, тако да укупно потраживање извршног повериоца на дан 6.4.2023. године износи 1.904.883,61 динара.

Првостепени суд је најпре ценио приговор туженог да тужба није поднета у законском року, па је нашао да је исти неоснован. По становишту првостепеног суда у конкретном случају правна радња која се побија јесте споразум о деоби заједничке имовине стечене у току трајања заједнице живота дужника ВВ и туженог ББ, који је садржан у пресуди Другог основног суда у Београду П2 689/21 од 29.6.2021. године, којом је њихов брак споразумно разведен, а којом је утврђено да је тужени ББ искључиви власник стана број 14, на трећем спрату, површине 87,16 м², у ..., ..., и гараже бр. ..., површине 15,25 м², у ..., ..., а да ВВ припада неопредељени износ заједничке уштеђевине и драгоцености, као и потраживање према Републици Србији-Министарству правде. Стога, ради се о споразумној деоби заједничке имовине супружника садржаној у пресуди којом је њихов брак споразумно разведен, а који

представља теретни правни посао, јер су њиме супружници разменили своје уделе у стицању заједничке имовине тако да је тужени ББ постао искључиви власник предметне непокретности, а ВВ је припао неодређени износ заједничке уштеђевине и драгоцености, као и потраживање према Републици Србији- Министарству правде.

Имајући у виду да је у питању теретно располагање у смислу члана 281 став 2 Закона о облигационим односима, те да је у тренутку располагања треће лице (тужени ББ) био супружник дужника ВВ, то је првостепени суд закључио да се тужба за побијање може поднети у року од 3 године од дана када је предузета правна радња, која се побија сходно члану 285 став 1 истог закона. С обзиром да је рок за подношење тужбе три године од дана правоснажности наведене пресуде 29.6.2021. године, која садржи споразум о деоби заједничке имовине, те да је тужба у овој правној ствари поднета 13.4.2023. године, првостепени суд налази да законом предвиђени рок за подношење тужбе није протекао.

Надаље, полазећи од утврђеног чињеничног стања, а применом одредби чланова 280, 281 став 1 и 2 и члана 285 став 1 Закона о облигационим односима, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца основан, те је одлуком садржаном у ставу првом изреке утврдио да пресуда Другог основног суда у Београду П2 689/21 од 29.6.2021. године, којом је извршена деоба имовине предлагача и утврђено да је овде тужени ББ искључиви власник стана број 14, на трећем спрату стамбене зграде у ..., ..., површине 87,16 м2 и гараже број ..., површине 15,25 м2 у ..., ..., нема правно дејство према тужиоцу АА у обиму потребном за намирње његовог потраживања према ВВ, утврђеног пресудом Вишег суда у Београд П 956/16 од 21.3.2019. године у износу од 8.041.500,00 динара, са законском затезном каматом од 13.4.2016. године па до исплате, и у износу од 406.346,48 динара на име трошкова парничног и извршног поступка, што је тужени дужан признат и трпети да тужилац у судском и извршном поступку своје потраживање може намирити продајом наведених непокретности.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је применом одредби чланова 151, 153 и 154 ЗПП. На досуђен износ трошкова парничног поступка првостепени суд је признао тужиоцу и законску затезну камату почев од дана извршности одлуке па до коначне исплате у смислу одредбе члана 277, у вези са чланом 324 ЗОО.

Оцењујући жалбене наводе туженог Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца. Разлоге које је за одлуку дао првостепени суд у свему као правилне прихвата и овај суд.

Према члану 280 став 1 и 2 Закона о облигационим односима-ЗОО сваки поверилац чије је потраживање доспело за исплату, и без обзира кад је настало, може побијати правну радњу свог дужника која је предузета на штету поверилаца. Сматра се да је правна радња предузета на штету поверилаца ако услед њеног извршења дужник нема довољно средстава за испуњење повериоачевог потраживања. Чланом 281 истог закона прописано је да се теретно располагање може побијати ако је у време располагања дужник знао или могао знати да предузетим располагањем наноси штету својим повериоцима и ако је трећем лицу са којим је или у чију је корист правна радња предузета то било познато или могло бити познато(став 1).Ако је треће лице дужников

супруг, или сродник по крви у правој линији, или у побочној линији до четвртог степена, или по тазбини до истог степена, претпоставља се да му је било познато да дужник предузетим располагањем наноси штету повериоцима (став 2). Чланом 283 истог закона прописано је да се побијање може вршити тужбом или приговором (став 1). Тужба за побијање подноси се против трећег лица са којим је, или у чију је корист предузета правна радња која се побија, односно против његових универзалних правних следбеника (став 2). Чланом 285 став 1 и 2 истог закона прописано је да се тужба за побијање може се поднети у року од једне године за располагање из члана 281 став 1 а за остале случајеве у року од три године. Рок из претходног става рачуна се од дана када је предузета правна радња која се побија, односно од дана када је требало предузети пропуштenu радњу.

Одредбом члана 360 Закона о парничном поступку, прописано је да правноснажна пресуда делује само међу странкама. Правноснажна пресуда делује и према трећим лицима због природе спорног права или правног односа, правног односа који постоји између странака и трећих лица или ако је то прописано законом.

У конкретном случају, и по налажењу Апелационог суда у Београду, испуњени су сви општи услови за побијање правне радње дужника, предвиђени одредбама члана 280, 281 став 1 и 2 и 283 Закона о облигационим односима, имајући у виду да тужилац има доспело потраживање према дужнику ВВ, бившој супрузи туженог, да је споразум о подели заједничке имовине, који је садржан у пресуди Другог основног суда у Београду П2 689/21 од 29.6.2021. године, правна радња дужника којом се њена имовина умањује и која се као таква може побијати, да је тужени у овој правној ствари треће лице, бивши супруг, у чију је корист правна радња предузета, као и да је правна радња предузета на штету повериоца, јер услед њеног извршења дужник нема довољно средстава за намирeње повериочевог новчаног потраживања. Осим тога, дужник ВВ свесно је располагала са својом имовином у тренутку када је према њој постојало доспело новчано потраживање тужиоца, на име накнаде за пружене адвокатске услуге у кривичном поступку, којом правном радњом је свом супругу, овде туженом, уступила неопредељени удео у заједничкој својини на предметном стану и гаражи, чиме је он постао искључиви власник предметних непокретности, а све са намером да осујети наплату тужиочевог потраживања. Како је тужени у тренутку располагања био супруг дужника ВВ, претпоставља се да му је било познато да дужник предузетим располагањем наноси штету повериоцу. Ово посебно имајући у виду да је тужени би упознат са решењем за одређивање привремене мере из 2016. године по предлогу тужиоца, којим је његовој бившој супрузи било забрањено да наплати потраживање од Републике Србије на име накнаде трошкова кривичног поступка, али је иста и поред наведеног трошкове наплатила.

Неосновани су жалбени наводи туженог којим указује да извршни дужник располаже имовином веће вредности него што је висина потраживања тужиоца и да постоји имовина из које се може наплатити његово потраживање од извршног дужника. Ово стога што у поступку спровођења извршења пред јавним извршитељем, на целокупној имовини извршног дужника ВВ, осим примања на основу пензије и новчаних средстава на рачуну приближно у висини једне пензије, није пронађена друга имовина на којима би се спровело извршење, а тужени у току поступка није доставио доказе о постојању друге покретне и непокретне имовине дужника из које би се могло

намирити новчано потраживање тужиоца.

Без утицаја су жалбени наводи туженог којим указује да извршни дужник има месечна примања из којих се тужилац уредно наплаћује, с обзиром да се наплата потраживања тужиоца према дужнику у односу на обуставу дела пензије не може сматрати целисходним из разлога што се ради о већем новчаном потраживању (8.041.500,00 динара са законском затезном каматом), због чега је дужник практично инсолвентан, а према члану 280 став 2 ЗОО дужник је инсолвентан уколико нема довољно средстава за испуњење повериочевог потраживања. Дакле, услов да би се побијала дужникова правна радња није да дужник нема уопште средстава за испуњење повериочевог потраживања, него да средства са којима располаже нису довољна за брзо, ефикасно и благовремено намирење повериочевог потраживања у целисти и у најкраћем разумном року. Иако дужник има примања-пензију, то не представља сметњу за побијање споразума о деоби заједничке имовине као штетне правне радње којом је дужник умањио своју имовину у тој мери да према тренутном стању иста није довољна за намирење тужиочевог новчаног потраживања у дужем временском периоду. Намирење утврђеног тужиочевог потраживања са каматом путем месечне обуставе дела пензије тужиочевог дужника у предметном случају трајало би више од десетина година и као такво не би било ефикасно, због чега другостепени суд прихвата становиште првостепеног суд да имовина дужника није довољна за намирење тужиочевог потраживања, а није доказано да дужник располаже другом непокретном или покретном имовином погодном за намирење тужиочевог потраживања.

Супротно жалбеним наводима туженог правилно је првостепени суд закључио да је тужба у овој правној ствари поднета у законом предвиђеном року из члана 285 ЗОО. Наиме, ВВ и тужени ББ поднели су 14.5.2021. године Другом основном суду у Београду предлог за споразумни развод брака, уз који су приложили споразум о деоби заједничке имовине, који је унет у изреку пресуде и постао саставни део пресуде којом је разведен брак предлагача. Како наведени споразум представља теретни правни посао, будући да су супружници разменили уделе у стицању заједничке имовине, те како је у тренутку располагања треће лице, овде тужени, био супружник дужника ВВ, то је тужба поднета у законом предвиђеном року од 3 године, рачунајући од дана извршеног располагања, који је прописан одредбом члана 285 став 1 ЗОО.

Стога, супротно жалбеним наводима туженог, правилно је првостепени суд, у наведеној чињеничној и правној ситуацији, закључио да су испуњени законски услови за побијање правне радње дужника, који су иначе кумулативно постављени, а то је доспелост потраживања, висина потраживања, располагање дужника споразумом о деоби заједничке имовине у корист супруга, чиме је дужник доведен у ситуацију да нема довољно средстава за намирење тужиочевог потраживања, а тужба је поднета у року од 3 године од предузимања правне радње. У овој правној ствари чињенично стање у погледу ових битних чињеница је у свему правилно и потпуно утврђено, а дати разлози суда су јасни и правилни. Предложени докази и стање у списима предмета не наводе на другачији закључак.

Без утицаја су жалбени наводи туженог којим указује да првостепени суд својом пресудом мења пресуду другог суда, који је био надлежан за поступање, те да тиме чини повреду одредаба Закона о парничном поступку. Ово стога што је споразум о

деоби заједничке имовине, који је саставни део пресуде Другог основног суда у Београду П 2 689/21 од 29.6.2021. године, којом је извршена деоба имовине предлагача, доношењем наведене пресуде и њеном правоснажношћу, произвео правно дејство у смислу члана 360 Закона о парничном поступку у односу на тужиоца, који у тој парници није учествовао. Правна последица таквог споразума је правоснажна пресуда Другог основног суда у Београду П 2 689/21 од 29.6.2021. године, којом је извршена деоба имовине предлагача, односно тужиоцевог дужника и туженог, а на основу које је тужени постао искључиви власник предметног стана и гараже. Крајње правно дејство је да је тужилац осујећен у остваривању и принудној наплати свог доспелог новчаног потраживања према дужнику. Циљ и правно дејство таквог споразума о деоби заједничке имовине и донета пресуда, били су да се успостави право својине туженог на предметним непокретностима, те да се на тај начин осујети намирење доспелог новчаног потраживања тужиоца. Стога, у питању је злоупотреба права располагања учињена процесним радњама у парничном поступку са циљем да се осујети наплата доспелог новчаног потраживања тужиоца. С обзиром на наведено, усвајање тужбеног захтева првостепеном пресудом није учињена повреда члана 1 и 2 ЗПП, имајући у виду да је суд одлучио о захтеву за који је надлежан у имовинскоправном спору по правилима парничног поступка у границама постављеног тужбеног захтева. Садржина тужбеног захтева у овој парници није усмерена на поништавање, односно укидање или измену правоснажне пресуде донете од стране надлежног суда у другој парници, већ на отклањање њеног правног дејства у односу на тужиоца у обиму тј. висини његовог доспелог новчаног потраживања. То значи да је дејство пресуде у овој парници суштински усмерено на спречавање правних последица недозвољене правне радње располагања дужника и туженог, а све у циљу заштите и остварења потраживања тужиоца.

Потврђена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке пресуде, којом су тужиоцу досуђени и одмерени трошкови правилном применом одредбе члана 151, 153 и 154 ЗПП-а, према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксној тарифи важећој у време доношења одлуке. На досуђени износ трошкова правилно је тужиоцу досуђена камата у смислу одредби члана 277, у вези са чланом 324 ЗОО.

Како се ни осталим жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу правилност и законитост ожалбене пресуде, то је овај суд применом одредбе члана 390 и члана 401 тачка 2 ЗПП-а, одлучио као у ставу првом изреке.

Ставом другим изреке, одбијени су као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка применом одредбе члана 165 став 1 ЗПП, имајући у виду да тужени није успео са жалбом у другостепеном поступку, а да одговор на жалбу туженог није био нужан за вођење овог поступка.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић